

Inbreng van NSO Retail t.b.v. de internetconsultatie over het concept wijzigingsbesluit met het doel de (grensoverschrijdende) verkoop op afstand van tabaksproducten en aanverwante producten te verbieden.

NSO Retail maakt graag gebruik van deze consultatie om te reageren op het concept wijzigingsbesluit met het doel de (grensoverschrijdende) verkoop op afstand van tabaksproducten en aanverwante producten te verbieden.

NSO Retail is de branchevereniging van ondernemers met een speciaalzaak, tabakswinkel en gemakswinkel. De 1.500 ondernemers die lid zijn van de vereniging begrijpen en ondersteunen het streven van de overheid te komen tot een Rookvrije generatie in 2040. Het invoeren van verdergaande maatregelen om het roken van tabaksproducten tegen te gaan vinden ook wij vanuit het perspectief van de volksgezondheid een logische stap. Daarbij dient echter wel rekening te worden gehouden met de belangen van de tabakswinkelier in die zin dat het doel van een rookvrije generatie ook voor de tabakswinkelier op een verantwoorde manier moet worden gerealiseerd.

NSO Retail begrijpt in het kader van de Rookvrij generatie ook het streven van de overheid om te komen tot een beperking van verkooppunten van rookwaren. De branchevereniging bepleit daarbij dat het tempo waarin het aantal verkooppunten beperkt wordt, gelijke tred houdt met de afname van het aantal rokers in Nederland. Dit om te bevorderen dat de verkoop van rookwaren ordentelijk blijft plaatsvinden in de bonafide detailhandel, waarbij ongewenste effecten als smokkel en namaakproducten zoveel mogelijk beperkt blijven. Hiertoe is het van belang dat de overheid regelmatig het beleid van beperking verkooppunten evalueert om te bezien of gelijke tred wordt gehouden met de afname van het aantal rokers. En zo nodig het beleid aanpast.

Met betrekking tot de verkoop op afstand onderscheid NSO Retail op hoofdlijnen een drietal online aanbieders:

1. Webshops van supermarktorganisaties,
2. Webshops van ondernemers met een speciaalzaak en
3. Online only webshops.

Ervan uitgaande dat de overheid voornemens is per 2024 tabaksverkoop in/door supermarkten te verbieden vervalt dus ook dit online verkoopkanaal. De categorie online webshops kent een grote verscheidenheid van uiteenlopende aanbieders uit binnen- en buitenland. Met producten die wel of niet aan de Europese en/of Nederlandse wet- en regelgeving voldoen.

Uitzondering voor speciaalzaak, sigaren en pijptabak

In het voorliggende conceptbesluit voor een verbod van de verkoop op afstand, bepleit NSO Retail een uitzondering voor (i) *tabaksspeciaalzaken*, en (ii) *uitsluitend voor de verkoop van sigaren en pijptabak*. Deze uitzondering zou alleen moeten gelden voor de *bij de NVWA geregistreerde*, dus bekende, speciaalzaken. Dit zijn winkels met een gespecialiseerd assortiment rookwaren voor de volwassen consument. Alleen deze winkels, mogen via hun webshop sigaren en pijptabak blijven verkopen. Hun assortiment is gericht op een ouder publiek, bestaande uit veelal bekende klanten van de betreffende winkel.

Voor deze uitzondering hebben wij de volgende argumenten:

- 1) De online verkoop van tabaksproducten is beperkt. De nota van toelichting op het ontwerpbesluit stelt (blz.6): "*Uit onderzoek van het Trimbosinstituut uit 2014 blijkt wel dat de verkoop van tabaksproducten via internet ten opzichte van de verkoop bij andere typen verkooppunten beperkt is (0,1 procent van de rokers koopt online). In 2020 blijkt dat nauwelijks te zijn toegenomen (0,6 procent*

van de rokers koopt online).” Het gaat hier om alle online verkopen terwijl de uitzondering die NSO Retail voorstelt alleen betrekking heeft op bij de NVWA geregistreerde speciaalzaken en uitsluitend geldt voor sigaren en pijptabak.

- 2) In de nota van toelichting (blz.7) wordt gewezen op artikel 9a, lid 1 van de wet (Trw) om verkoop op afstand te verbieden: *“Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt binnenlandse verkoop op afstand of grensoverschrijdende verkoop op afstand van tabaksproducten en aanverwante producten aan consumenten verboden of worden daaraan eisen gesteld. Voor de verschillende producten kunnen verschillende regels worden vastgesteld.”* Wij lezen hierin dat er aan verkoop op afstand ook eisen kunnen worden gesteld en voor verschillende producten verschillende regels kunnen worden vastgesteld. De door NSO Retail voorgestelde uitzondering is dus eenvoudig te realiseren.
- 3) Een steekproef bij een aantal webshops van deze tabaksspeciaalzaken levert het volgende beeld op van de leeftijd van de bezoekers: Leeftijdsgroep 18-24 jaar: 8 %, leeftijdsgroep 25-59 jaar: 55% en leeftijd 60 jaar en ouder: 37 %
- 4) Dat sigaren en pijptabak voornamelijk door een ouder publiek worden genuttigd blijkt ook uit het onderzoek van bureau Kantar Public in opdracht van het Ministerie van VWS (december 2017). Daarin wordt geconstateerd dat een kleine sigaar als de cigarillo slechts bij 8% van de jongeren bekend is en door slechts 1% van de jongeren wordt gebruikt.
- 5) Bij het afnemen van het aantal verkooppunten (de komende jaren) zal de fysieke afstand tussen de winkel en de ouder wordende klant steeds groter worden. Met name in regio's buiten de randstad waar de winkeldichtheid in veel dorpen en kleine gemeenten nu al erg dun is. Dan biedt een online verkoopmogelijkheid, alleen voor de genoemde winkels en alleen voor de genoemde producten, uitkomst. De leefbaarheid in wijken en dorpen is daarmee gediend.
- 6) Met deze uitzondering wordt (dus) op geen enkele wijze de doelstelling van een Rookvrije generatie in 2040 belemmerd of beperkt. Er wordt alleen mee in voorzien dat bestaande, oudere, consumenten, via internet hun product kunnen blijven kopen.
- 7) De overheid wil de verkoop van rookwaren beperken tot die verkoopkanalen waar doorgaans geen kinderen, jongeren en ex-rokers komen. Met het openhouden van webshops van tabaksspeciaalzaken - voor alleen sigaren en pijptabak - wordt deze doelstelling eveneens op geen enkele wijze geschaad.
- 8) Ondernemers die vanuit hun fysieke speciaalzaak een webshop exploiteren zijn bereid, waar nodig, extra inspanningen te leveren, opdat bij afgifte van de producten bij de consument altijd een leeftijdsverificatie plaatsvindt. PostNL en andere vervoersbedrijven bieden de mogelijkheid van leeftijdscheck aan de deur. De pakketbezorger controleert dan de leeftijd van de ontvanger aan de deur. Dit betekent een kostenverhoging van de zending, maar deze ondernemers zijn bereid deze kosten voor hun rekening te nemen. Het uitvoeren van een leeftijdscheck bij de deur kan dan als voorwaarde bij de gevraagde uitzondering worden opgenomen.

Wij zouden het zeer op prijs stellen indien onze inbreng wordt meegewogen in deze consultatie en geven onze argumenten graag in overweging bij de vaststelling van het definitieve besluit.

Met vriendelijke groet,

Jos Zuidwijk
Voorzitter NSO Retail